

ନୀତିବିଜ୍ଞାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାମିକ୍

ଶ୍ରୀ ଦିଲ୍ଲୀଳା ଦାସଙ୍କାର୍

ମୁଦ୍ରଣ କରିଛି ଶ୍ରୀ ଦିଲ୍ଲୀଳା ଦାସଙ୍କାର୍
ପ୍ରକାଶକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାମିକ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ପ୍ରକାଶକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାମିକ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

୩

ଶ୍ରୀ ଦିଲ୍ଲୀଳା ଦାସଙ୍କାର୍

मिरा भाईदर महानगरपालिका

मुख्य कार्यालय, भाईदर (प.)

महापालिका सचिव कार्यालय,
दिनांक :- २२/११/२०१२.

मा. विशेष महासभा

मा. विशेष महासभा सूचना क्र. :- ०४, दिनांक २२/११/२०१२.

प्रति,
सन्मा. श्री./श्रीमती.

नगरसेवक/नगरसेविका,
मिरा भाईदर महानगरपालिका

या सुचनेद्वारे आपणांस कळविण्यांत येते की, शासन आदेश क्र. संकिर्ण/२०१२/अनौ.१८३/प्र.क्र.३२१/१२/नवि-२६, मंत्रालय, मुंबई. दि. २०/११/२०१२ च्या आदेशानुसार “बालकांच्या भोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम २००९” या कायद्यातील महत्वांच्या तरतुर्दीची माहिती सन्मा. सदस्य व पदाधिकारी यांना होण्यासाठी मा. विशेष सर्वसाधारण सभा आयोजित करण्याबाबत आदेश दिलेला आहे.

त्या अनुषंगाने शुक्रवार दि. ३०/११/२०१२ रोजी सकाळी ११.०० वाजता मिरा भाईदर महानगरपालिका, स्व. इंदिरा गांधी भवन, मुख्य कार्यालय, तिसरा मजला, छत्रपती शिवाजी महाराज सभागृहात मा. विशेष महासभा आयोजित करण्यांत येत आहे. तरी सदर सभेस उपस्थित रहावे, हि विनंती.

(वासुदेव शिरवळकर)

प्र. नगरसचिव
मिरा भाईदर महानगरपालिका

मा. महापौर सो. यांच्या मान्यतेने.

मिरा भाऊदर महानगरपालिका शिक्षण मंडळ

नगर भवन, मांडली तलाव, तीसरा मजला, भाऊदर (प.)

ता.जि. ठाणे ४०९ ९०९

दुरध्वनी क्रमांक : २८१९ ०२२३, फॅक्स नं. २८१९ ७६३६

दिनांक :- २३ | ११ | १९

॥ गोषवारा ॥

विषय :- “बालकांना मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम २००९”
ची जनजागृती करणेसाठी महानगरपालिका कार्यक्षेत्रातील नगरसेवकांची
विशेष सर्व साधारण सभा आयोजित करणे बाबत.

संदर्भ :- १. मुख्य सचिव महाराष्ट्र शासन यांचे अ.शा. पत्र क्रमांक. आर.टी.ई.-

२०१२/(११४/१२)प्राशि-१, दि. २५/१०/२०१२.

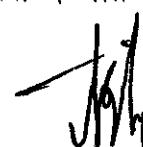
२. मा. राज्य प्रकल्प संचालक, मुंबई यांचे जा.क्र मप्राशिप/सशिअ/RTE/
२०१२-१३/४१५२ दि. २० नोव्हेंबर २०१२ चे पत्र.

महोदय,

वरील संदर्भिय विषयान्वये “बालकांना मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम २००९” (RTE Act 2009) आपणांस ची अंमलबजावणी दि. १ एप्रिल २०१० पासून करण्यात येत असल्याने शिक्षण हक्क कायदयातील तरतुदीची अंमलबजावणी करणेसाठी राज्य शासनाने दि. ११-१०-२०११ व दि. २५-५-२०१२ रोजी नियमावली अधिसूचित केली आहे. तसेच या संदर्भातील शासन निर्णयही वेळोवेळी निर्गमित केले आहेत. शिक्षण हक्क कायदयाची सर्व स्तरावर जनजागृती होणेसाठी भारत सरकारने शिक्षणाचा हक्क अभियान सुरु केला असून त्याचा राज्यात मा. मुख्यमंत्री महोदय, महाराष्ट्र राज्य यांच्या हस्ते दि. ११ सप्टेंबर २०१२ रोजी यशवंतराव चव्हाण प्रतिष्ठान, मुंबई येथे शुभारंभ करण्यात आला आहे. शिक्षण हक्क कायदयातील तरतुदीची अंमलबजावणी करण्याची जबाबदारी शासना सोबत स्थानिक प्रधिकरणाची आहे. त्यांनुषंगाने स्थानिक प्रधिकरणातील पदाधिकाऱ्यांना शिक्षण हक्क कायदया विषयी जागृती करण्यासाठी उद्घोषन करणे गरजेचे आहे. त्या बाबत सर्व जिल्हा परिषदा, महानगरपालिका, नगरपरिषदांच्या विशेष सर्व साधारण सभेमध्ये शिक्षण हक्क कायदयावर आधारीत जनजागृती करावयाची आहे. “बालकांना मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम २००९” च्या कायदयातील तरतुदीची अंमलबजावणीची रूपरेखा, जिल्ह्याचा व प्रत्येक तालुक्याचा DISE data, शिक्षण हक्क अभियान सदर विशेष सर्व साधारण सभेते मार्गदर्शन करण्यासाठी जिल्हास्तरावरून अधिकाऱ्यांची निवड करण्यात आली आहे. दि. ३०-११-२०१२ रोजी महानगरपालिका स्तरावर घेण्यात येणाऱ्या विशेष सर्व साधारण सभेस मार्गदर्शन करण्यासाठी पूर्वतयारी करण्याच्या दृष्टीने मा. अपर मुख्य सचिव, शालेय शिक्षण व क्रिडा विभाग यांचे अध्यक्षतेखाली दि. २६-११-२०१२ रोजी सकाळी १०:०० वाजता

• बालेवाडी, पुणे येथे एक दिवशीय बैठक आयोजित करण्यात आली आहे. सदर बैठकित नेमलेले अधिकारी यांना प्रशंक्षण देण्यात येणार आहे. ठाणे जिल्ह्या करीता श्री. महावीर माने - आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषद, पुणे, श्री. अशोक मिसाळ - शिक्षणाधिकारी (माध्य.) जिल्हा परिषद ठाणे, श्री. सु.बा माळी - शिक्षण उपनिरीक्षक, बृहन्मुंबई, उत्तर यांची तज मार्गदर्शक म्हणून निवड करण्यात आली असून दि. ३०-११-२०१२ रोजीच्या विशेष सर्व साधारण सभेमध्ये सन्मानीय नगरसेवक यांना मार्गदर्शन करणे करीता उपस्थित राहणार आहेत. तरी सन्मानीय नगरसेवक यांना माहितीकरीता माहितीपुस्तीका या कार्यालयात उपलब्ध असून सन्मानीय नगरसेवक यांना देण्याकरीता संदरची माहितीपुस्तीका आपणास देण्यात येत आहे.

प्रशासन अधिकारी
शिक्षण मंडळ
मिरा भाईदर महानगरपालिका

गोप्यवारा भास्तु

ट्रि. 23/99/32

वेत = ०८.८०
मिन.

गोप्यवारा भास्तु

२ जिस्टर नोंड ३०.५.१३

आशुकृत दाखल

वार्षिक क्र.: १४३ मंगळ

विवरण: २१/७९/७२

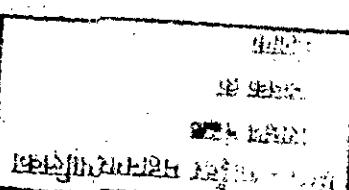
"बालकोंचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा

अधिकार अधिनियम, २००९" या कायद्यातील

महत्वाच्या तरतुदीची माहिती होण्यासाठी

महानगरपालिकामध्ये "विशेष सर्वसाधारण सभा"

आयोजित करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन

नगर विकास विभाग,

शासन आदेश क्र. संकीर्ण २०१२/ अनौ. १८३/ प्र.क्र. ३२४/१३/ नवि-२६

मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२

दि. २० नोव्हेंबर, २०१२.

आदेश

पिरा - भाईदर महानगरपालिका

शिक्षण भूक्त

आवाह क्र. ९८९२

दिनांक २१/७९/२०१२.

केंद्र शासनाने "बालकोंचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम, २००९" पारित केला असून त्याची अंमलबजावणी दिनांक १ एप्रिल, २०१० पासून संपूर्ण देशात करण्यांत येत आहे. या अधिनियमान्वये ६ ते १४ वयोगटातील सर्व बालकांना मोफत व सक्तीचे शिक्षण मिळण्याची तरतूद करण्यांत आली आहे. या अधिनियमाची प्रभावी अंमलबजावणी दिनांक ३१ मार्च, २०१३ पर्यंत करणे सर्व स्थानिक स्वराज्य संस्थाना अनिवार्य आहे. या अधिनियमाच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी मा. मुख्यमंत्री यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक ११ सप्टेंबर, २०१२ रोजी "शिक्षण हक्क अभियान" सुरु करण्यांत आले आहे.

या अधिनियमातील महत्वाच्या तरतुदीची माहिती सर्व महानगरपालिकांचे सदस्य/पदाधिकारी यांना होणे आवश्यक आहे. त्याकरिता सर्व महानगरपालिकांमध्ये दिनांक ३० नोव्हेंबर, २०१२ रोजी "विशेष सर्वसाधारण सभा" आयोजित करणी. या विशेष सर्वसाधारण सभेमध्ये शिक्षण विभागाचे अधिकारी सर्व सदस्य/पदाधिकारी यांना मार्गदर्शन करतील.

उपरोक्त अधिनियमाच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी आवश्यक ती उपाययोजना करण्यासंदर्भात मा. मुख्य सचिव यांनी अध्यशासकीय पत्र क्र. आरटीई-२०१२/(११४/१२)/ प्राशि-१, दिनांक २५ ऑक्टोबर, २०१२ अन्वये सर्व महानगरपालिका व इतर संबंधितांना निदेश दिले आहेत. सदर पत्राची प्रत सोबत जोडण्यात आली आहे.

महाराष्ट्र राज्याचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

ज.ना. पाटोल

(ज.ना. पाटोल)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

अपर मुख्य सचिव, शालेय शिक्षण व क्रिडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

विभागीय आयुक्त (सर्व),

मा. महापौर, महानगरपालिका (सर्व),

आयुक्त, महानगरपालिका (सर्व)

संघालक, शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

सहसचिव (प्राशि-१), शालेय शिक्षण व क्रिडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

निवडनस्ती (नवि-२६)

महाराष्ट्र
राज्य सचिव

अ.शा.पत्र क्रमांक - आरटीई-२०१२/(११४/१२)प्राशि-१
शालीय शिक्षण व प्रीडा विभाग,
मंत्रालय विस्तार घरन,
मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक: २५ ऑक्टोबर, २०१२.

विषय: "बालकांचा शोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम २००९"
याची दिनांक ३१/३/२०१३ पर्यंत अमलबजावणी करण्याचाबत....

ग्रिय श्री.

आपणांस माहित आहे की, "बालकांचा शोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम, २००९" (यानंतर अधिनियम २००९) राज्यानंद्ये दिनांक ०१ एप्रिल, २०१० पासून लागू करण्यात आला आहे. संदर कायद्यातील सरतुदी व निकषाप्रमाणे दि. ३१/३/२०१३ पर्यंत कार्याची खुर्ण करणे सर्वांदर बंधनकारक आहे.

२. राज्यानंद्ये भाष्यस्थितीस कार्याचित असलेल्या सुमारे १ लाख शाळा व्यवस्थापने शिक्षण देतात किंवा नाही हे दृष्टिकोन प्रायमिक जबाबदारी शिक्षण खात्त्वाच्या अधिकांच्यांची असली तरीही, त्यांच्यावर खालील नमूद केल्याप्रमाणे नियंत्रक अधिकारी काम करतात:-

व्यवस्थापन	शाळांची संख्या	नियंत्रक अधिकारी
जिल्हा परिषद	६२,०४०	मुख्य कायवकारी अधिकारी, जि.प.
नगरपालिका	१४५३	मुख्य अधिकारी /जिल्हाधिकारी
महानगरपालिका	१४४	महानगरपालिका आयुक्त
इतर शासकीय विभाग	८७४	आयुक्त आदिवासी विकास /समाजकाल्याण
खाजगी	३२५७३	शिक्षण उपसंचालक
एकूण	९००,०८४	

सध्या राज्यात कार्यरत असलेल्या शाळांचे शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या घेतानापोटी सुमारे २७,००० कोटी रुपये व योजनावर ३००० कोटी एवढी निधी खार्ड केला जातो.

३. "अधिनियम, २००९" ची प्रमाणी अमलबजावणी करण्यासाठी मा. मुख्यमंत्री यांचे अध्यक्षतेखाली "शिक्षणाचा हक्क अभियान" या कार्यक्रमाचा शुभारम्भ दिनांक ११/३/२०१२ रोजी मुंबई येथे संपन्न झाला. हया कार्यक्रमात स्पष्ट केल्याप्रमाणे अधिनियम, २००९ याची प्रमाणी अमलबजावणी ३१/३/२०१३ पर्यंत करण्याची जबाबदारी आपल्या शासीची आहे. यासाठी आपण योग्य ती सर्व उपाययोजना करावी. यापैकी ग्रामुद्याने खालील बाबीचा समावेश आहे:-

- १) राज्यातील सर्व खाजगी शाळांना शासनाची मान्यता दिनांक ३१/३/२०१३ पर्यंत घेणे व घर तीन दर्शनातर मान्यतेचे नुतनीकरण करणे.
- २) शाळेचे सर्व कामकाज शाळा व्यवस्थापन समितीचार्फत हाताळणे आवश्यक असल्याने, सर्व शाळांमध्ये शाळा व्यवस्थापन समितीची स्थापना करणे, भद्रस्थाना प्रशिक्षित करणे व त्यांना मार्गदर्शन करणे.

[ह.मा.व]

- ३
- iii) समाजातील शेवटच्या बालकांपर्यंत स्थांद्या मुलभूत अधिकाशावदल माहिती होईल या दृष्टीने "अधिनियम २००९" चा प्रधार व प्रसार करणे.
  - iv) सर्व साजगी दिना अनुदानीत शाळामध्ये पहिल्या खर्गात मुर्बल व संदित घटकांना २५% प्रवेश मिळदून देणे.
  - v) दिनांक ०२ से ०५ ऑक्टोबर, २०११ रोजी शालेल्या विशेष पटंपटसाळणी मोहिमे अंतर्गत दोघी असलेल्या शाळांवर / संस्थांवर त्वरीत कारबाई करणे.
  - vi) सर्व प्रकारच्या योजनासाठी UDIES (Unified District Information of Education System) डाटाचा बापर करणे,
  - vii) दिनांक ०७ ऑक्टोबर, २०१२ पासून UDIES (Unified District Information of Education System), करिता नवीन माहिती संकलित केली जाणार आहे. ती माहिती अचूक राहील याची काळजी घेणे.
  - viii) शाळा व ग्रीडांगणासाठी आवश्यक स्था ठिकाणी शासकीय जमीन उपलब्ध करून देणे.
  - ix) जून २०१३ पर्यंत सर्व विधार्यी, शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांना आधार काढू देणे.
  - x) महाराष्ट्र राज्यातील सर्व माध्यमांद्या शाळेतील शिक्षकांना महिन्याच्या एडिल्या तारखेस ECSE पद्धतीने नियमित बेतन घाटप करणे.
  - xi) केंद्र शासन पुरस्कृत योजनांचे योग्य ते नियोजन व प्रभावी अमलबजावणी करणे उदा. सर्व शिक्षा अभियान (SSA), राष्ट्रीय माध्यमिक शिक्षण अभियान (RMSA), माहिती व संवेदनान (ICT), कस्तुरवा गांधी बालिका विद्यालय (KGBV), पंचायत युवा किंवा व सेवा अभियान (PYKKA) इत्यादी.

४. शालेय शिक्षण विमांगनार्कत अधिनियम २००९ च्या अमलबजावणीस्था अनुंवगाने दिविध शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आले आहेत. अशांका करण्यात येत आहेत. या कायद्याची प्रथावी अमलबजावणी व्हाडी मुळान अपर मुख्य सचिव यांनी स्वतः महसूल विभाग निवागीय अधिकाऱ्यासाठी कार्यशाळा जुली / ऑफिस, २०१२ मध्ये आयोजित केल्या होत्या. या कायद्यशाळेमध्ये सर्व संर्वित अधिकाऱ्यांना वार्गदर्शन करण्यात आलेले आहे. तसेच अपर मुख्य सचिव, शालेय शिक्षण यांनी देऊवेळी आपणा सर्वांवरोबर विडीओ कॉन्फरन्सींग करून आवश्यक त्या सुचना दिलेल्या आहेत.

५. तरी, अधिनियम २००९ ची प्रथावी अमलबजावणी दि. ३१/३/२०१३ पर्यंत करण्यासाठी आपण आपल्या स्तरावरून योग्य ही सर्व उपाययोजना करावी. याबाबत नी स्वतः व अपर मुख्य सचिव, शालेय शिक्षण विभाग देऊवेळी आढावा घेणार आहे.

सास्तेह.

आपला स्नेहाकित,

५ ते ५००८ - ५१०१

(जयन्त कुमार बांडिया)

विभागीय आयुक्त (खबर)

प्रते, माहितीसाठी न आवश्यक नाहिनीसाठी उद्देश्यीने :-
प्रते, माहितीसाठी न आवश्यक नाहिनीसाठी उद्देश्यीने :-
मायुक्त, द्यनि निवारपासिला/ द्यनि निवारपासिला/ द्यव उभारीय रिझ्ला असेचाउल
मुख्यामिनीरी द्यनि निवारपासिला/ द्यनि निवारपासिला

दर्थ-१९२६-१३.

